

Sygn. akt III Ca 465/18, III Ca 466/18

POSTANOWIENIE

Dnia 1 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion-Hajduk (spr.)

Sędziowie: SO Artur Żymelka

SO Anna Hajda

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 1 sierpnia 2018 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z wniosku M. K. (K.)

z udziałem P. K. (K.)

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawczyni i uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Rejonowego w Żorach

z dnia 5 grudnia 2017 r., sygn. akt I Ns 204/10

postanawia:

1) **oddalić obie apelacje;**

2) **oddalić wnioski wnioskodawczyni i uczestnika postępowania o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Anna Hajda SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Artur Żymelka

Sygn. akt III Ca 465,18, III Ca 466/18

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 5 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy w Żorach dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni M. K. i uczestnika postępowania P. K. w ten sposób że ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika postępowania, których wspólność majątkowa małżeńska ustała na mocy wyroku rozwodowego Sądu Okręgowego w Gliwicach – Ośrodek (...) w R. z dnia 30 czerwca 2010 roku, sygn. akt II RC 1990/09, prawomocnego z dniem 30 lipca 2010 roku, wchodzi prawo własności nieruchomości położonej w Ż., przy ulicy (...), obręb K., obejmującej działkę nr (...), o powierzchni o (...) hektara, zabudowanej budynkiem mieszkalnym o powierzchni użytkowej 226,60 m², dla której Sąd Rejonowy w Żorach prowadzi księgę wieczystą

numer (...) – o wartości 650 644 złotych oraz szczegółowo opisane w sentencji ruchomości oraz 1.999, (...) jednostek rozrachunkowych A. OFE A. (...) w W. – o wartości 90 549,22 złotych, o łącznej wartości 847 082,22 złote.

Ustalił, że udziały wnioskodawczynie i uczestnika postępowania w majątku wspólnym są równe oraz że uczestnik postępowania poczynił nakłady ze swego majątku osobistego na majątek wspólny o łącznej wartości 33.068,67 złotych.

Sąd Rejonowy dokonał podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie i uczestnika postępowania w ten sposób, że na wyłączną własność uczestnika postępowania przyznać wszystkie opisane w punkcie 1 postanowienia składniki majątkowe – o łącznej wartości 847 082,22 złote i zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczynie 361 732,16 złote tytułem spłaty, zaznaczając, że uwzględnia ona rozliczenie nakładów opisanych w punkcie 3 postanowienia, płatną w trzech ratach, pierwszą w wysokości 100 000 złotych w terminie miesiąca od dnia prawomocności postanowienia, drugą w wysokości 100 000 złotych w terminie 6 miesięcy od dnia prawomocności postanowienia, trzecią w wysokości 161 732,16 złote w terminie roku od dnia prawomocności postanowienia, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie niedochowania terminu płatności którejkolwiek z rat.

Sąd oddalił w pozostałym zakresie roszczenie uczestnika postępowania z tytułu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny, oddalił roszczenie wnioskodawczynie z tytułu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny i nakazał pobrać od uczestnika postępowania na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Żorach kwotę 5.286,27 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz wnioskodawczynie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Żorach kwotę 4.286,27 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, zasądził od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczynie kwotę 500 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania i zniósł wzajemnie pomiędzy uczestnikami pozostałe koszty postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił, że wnioskodawczynie i uczestnik postępowania zawarli związek małżeński 8 sierpnia 1998 roku w Urzędzie Stanu Cywilnego w P..

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodka (...) w R. z dnia 30 czerwca 2010 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt II RC 1990/09, prawomocnym z dniem 30 lipca 2010 roku, małżeństwo wnioskodawczynie i uczestnika postępowania zostało rozwiązane przez rozwód, bez orzekania o sposobie korzystania ze wspólnego mieszkania stron i nakazując wnioskodawczynie opuszczenie wspólnego mieszkania stron w terminie 1 miesiąca od daty prawomocności wyroku.

Do czasu prawomocności wyroku orzekającego rozwód uczestników wiązała wspólność ustawowa majątkowa małżeńska, mieli wspólne dochody, uczestnik pracował od 1984 roku na kopalni i w latach 1991-2006 prowadził działalność gospodarczą, a wnioskodawczynie zajmowała się domem i dzieckiem stron. Z uwagi na fakt, że syn E. K. wymagał stałej opieki zmuszona była zrezygnować z prowadzonej działalności gospodarczej, którą prowadziła jeszcze przed zawarciem związku małżeńskiego. Później, przez okres 1,5 roku w latach 2004-2005 pracowała na 1/2 etatu. Budowę domu rozpoczęli rok po zawarciu związku małżeńskiego, prowadzili ją sami, zatrudniając robotników, dom był budowany w systemie gospodarczym, oboje zajmowali się sprawami związanymi z budową, załatwiali sprawy urzędowe, nadzorowali robotników, wnioskodawczynie gotowała im obiady, bądź zawoziła przygotowane przez matkę uczestnika.

Uczestnik postępowania przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego A. OFE A. (...) w W.; z dniem 1 grudnia 2010 roku zgromadzone środki na rachunku funduszu zostały przetransferowane do (...) S.A. w W..

Uczestnik nie zakazywał wnioskodawczynie pracować, ale uważał, że jest na tyle rozsądna, że sama sobie zdawała sprawę z tego, że będzie musiała pracować na zmiany, gdyż dom nie mógł stać pusty 8 czy 12 godzin, zwłaszcza, że syn musiał do niego wracać ze szkoły.

W 2009 roku wnioskodawczynie wyjechała na 4 miesiące za granicę w celach zarobkowych albowiem uczestnik pozbawił ją środków do życia. Od (...) syn wraz z nią przebywa w Wielkiej Brytanii.

W czasie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej uczestnicy nabyli majątek ruchomy oraz nieruchomości o łącznej wartości 756.533 złote.

Uczestnik postępowania poczynił nakłady ze swego majątku osobistego na majątek wspólny o łącznej wartości 33 068,67 złotych z tytułu sprzedaży samochodów F. (...) i F. (...) w wysokości 20.200 złotych, podatku od nieruchomości w wysokości 2.574 złote, ubezpieczenia nieruchomości w wysokości 1 101,59 złotych, usług kominiarskich w wysokości 27 złotych, kosztów ogrzewania w wysokości 5 916,38 złotych (jako 80% poniesionych łącznych opłat za gaz), drewna opałowego w wysokości 2 439,99 złotych, wody gospodarczej w wysokości 809,71 złotych.

Sąd pierwszej instancji oddalił wnioski wnioskodawczynie o dopuszczenie dowodu z ofert najmu i opinii biegłego rzeczoznawcy albowiem uznał za nieuzasadnione żądanie wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości przez uczestnika oraz wnioski uczestnika o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego geodety albowiem wnioskodawczynie nie wyraziła zgody na przyznanie jej nieruchomości.

Sąd Rejonowy jako podstawę prawną rozstrzygnięcia powołał art. 31 § 1 k.r.o., art. 33 k.r.o., art. 43 kro i art. 46 k.r.o., art. 567 § 1 k.p.c. w zw. z art. 43 § 2 k.r.o., art. 43 § 1 i 45 § 1 k.r.o., art. 45 § 3 k.r.o. w zw. z art. 567 § 1 k.p.c. Skład i wartość majątku wspólnego ustalił według stanu istniejącego w dacie ustania wspólności ustawowej, ale według cen obowiązujących w chwili orzekania zgodni z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c.

Wartość nieruchomości została ustalona w oparciu o opinię biegłego rzeczoznawcy K. M., która uwzględniała stan nieruchomości z chwili ustania wspólności i aktualne ceny rynkowe. Wartość ruchomości została ustalona w oparciu o opinię biegłego rzeczoznawcy T. K., a wartość roślinności w oparciu o opinię biegłego J. S.. Ogólną wartość majątku wspólnego wyliczono na kwotę 847 082,22 złote.

Sąd Rejonowy oddalił w części roszczenie uczestnika postępowania z tytułu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny z uwagi na ich niezasadność oraz oddalił roszczenie wnioskodawczynie z tytułu nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny o wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości przez uczestnika albowiem nie zasługiwało ono na uwzględnienie. Wnioskodawczynie w wyroku rozwodowym została zobowiązana do opuszczenia mieszkania stron, na stałe zamieszkała w Wielkiej Brytanii, nie była zainteresowana powrotem do Polski i uregulowaniem sposobu korzystania z mieszkania stron. Dom, w którym zamieszkuje uczestnik postępowania to dom jest jednorodzinny i nie posiada pomieszczeń, które można wynająć.

Za przyznaniem wszystkich składników majątkowych uczestnikowi postępowania przemawiał stan ich posiadania oraz wola stron. Wnioskodawczynie nie była zainteresowana przyznaniem jej jakiegokolwiek składnika majątkowego, w tym połowy wartości środków w OFE uczestnika, albowiem przebywa w Wielkiej Brytanii z zamiarem stałego tam pobytu. Uczestnik postępowania od czasu ustania wspólności ustawowej samodzielnie zamieszkuje w nieruchomości wspólnej, użytkuje ruchomości wspólne, wywiązuje się ze zobowiązań obciążających nieruchomości i dba o nie pogorszenie jej stanu. Dlatego też uznano za w pełni właściwe wnioski zainteresowanych co do sposobu podziału wskazanych składników majątku, poprzez przyznanie praw na wyłączność uczestnikowi postępowania.

Sąd pierwszej instancji uznał, że udziały wnioskodawczynie i uczestnika postępowania w majątku wspólnym były równe i koniecznym było dokonanie z tytułu podziału majątku stosownych rozliczeń. Zgodnie z art. 212 k.c. na rzecz wnioskodawczynie została zasądzona spłata, którą ustalił w następujący sposób:

- łączna wartość majątku wspólnego wynosiła 847 082,22 złote,
- udział wnioskodawczynie i uczestnika postępowania w wartości majątku wspólnego wynosił po 423 541,11 złotych,
- wnioskodawczynie przysługiwać więc powinna spłata w wysokości 378 266,50 złotych (847 082,22 zł – 90 549,22 zł = 756 533 zł : 2) albowiem środki zgromadzone w otwartym funduszu emerytalnym nie mogą zostać rozliczone w formie gotówkowej,

- ustalono, że uczestnik postępowania poniósł nakłady z majątku osobistego na majątek wspólny w wysokości 33 068,67 złotych,
- ze wskazanej powyżej kwoty połowa, tj. 16.534,34 złotych należna jest mu do zwrotu przez wnioskodawczynię,

1) od kwoty 378.266,50 złotych należało więc odjąć kwotę 16.534,34 złotych,

2) w ten sposób uzyskano kwotę 361 732,16 złotych, którą zasądzoną w punkcie 5 zaskarżonego postanowienia tytułem spłaty.

Jednocześnie, ze względu na sytuację materialną uczestnika postępowania, jego możliwości finansowe oraz zasady współżycia społecznego Sąd Rejonowy rozłożył spłatę (art. 212 § 3 k.c.) na trzy raty. Uczestnik ma zgromadzone oszczędności i deklaruje spłatę 100 000 złotych w terminie miesiąca, a kolejną w odstępie następnych miesięcy, jednocześnie pracuje co umożliwi mu zgromadzenie pozostałej kwoty, biorąc pod uwagę jego aktualne dochody oraz fakt, że nabywając na wyłączną własność nieruchomości uzyskuje ewentualne zabezpieczenie hipoteczne. Dokonując takiego rozłożenia na raty Sąd wziął pod uwagę interes wnioskodawczyni, która zainteresowana jest w jak najszybszym uzyskaniu spłaty.

O kosztach Sąd pierwszej instancji orzekł na podstawie art. 520 § 2 k.p.c., stosunkowo rozdzielając obowiązek zwrotu kosztów i zasądzając od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczyni kwotę 500 złotych tytułem połowy opłaty od wniosku, przyjmując, że wynagrodzenie biegłego jak i opłatę winni uczestnicy ponieść po połowie. W pozostałym zakresie każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Jednocześnie w punkcie 8 – 9 postanowienia, na podstawie art. 83 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Tekst jednolity: Dz.U. z 2016 r. poz. 623), dokonano rozliczenia kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Żorach.

Od postanowienia apelacje wnieśli zarówno wnioskodawczyni jak i uczestnik postępowania.

Wnioskodawczyni zaskarżyła postanowienie w części, to jest w pkt 4 w zakresie w jakim sąd nie przyznał wnioskodawczyni połowy środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym uczestnika oraz w punktach 5,7 w zakresie w jakim sąd nie uwzględnił obowiązku spłaty na rzecz wnioskodawczyni kwoty 132 000 złotych. Wnioskodawczyni zarzuciła:

- naruszenie prawa materialnego - art. 567 § 3 w związku z art. 688 w związku z art. 623 k.p.c. poprzez niedokonanie fizycznego podziału środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnym uczestnika postępowania, w sytuacji gdy przepisy powyższe nakładają na sąd obowiązek dokonania fizycznego podziału, gdy uczestnicy nie są zgodni co do sposobu podziału, a zachodzą warunki do podziału w naturze,

- zarzuciła naruszenia prawa procesowego, to jest a art. 684 w związku z art. 567 § 3 k.p.c. przez nieustalenie przez sąd pełnego składu majątku wspólnego i jego wartości przez oddalenie wniosku wnioskodawczyni o dopuszczenie dowodu z oferty najmu nieruchomości na okoliczność wyliczenia wysokości czynszu możliwego do uzyskania z tego najmu, w sytuacji gdy wartość możliwego do uzyskania czynszu najmu wchodzi w skład majątku wspólnego stron,

- naruszenie art. 212 § 3 k.c. w związku z art. 688 k.p.c. w związku z art. 567 § 3 k.p.c. cywilnego poprzez ustalenie zbyt odległych terminów spłat na rzecz wnioskodawczyni, to jest ustalenie, że pierwsza rata ma być płatna w terminie jednego miesiąca, druga w terminie sześciu miesięcy, natomiast trzecia w terminie roku od prawomocności postanowienia, w sytuacji gdy postępowanie przed sądem pierwszej instancji toczyło się przez okres niespełna ośmiu lat, co pozwalało uczestnikowi postępowania na zgromadzenie w tym czasie odpowiednich środków pieniężnych na spłatę wnioskodawczyni.

Wnioskodawczyni wniosła o zmianę orzeczenia przez przyznanie na wyłączną własność wnioskodawczyni 999, (...) jednostek rozrachunkowych A. otwartego funduszu emerytalnego i zasądzenie od uczestnika postępowania na jej rzecz

spląty w wysokości 493 732,16 złotych w terminie trzech miesięcy oraz zasądzenie kosztów postępowania przed sądem odwoławczym.

Uczestnik postępowania wniósł o oddalenie apelacji wnioskodawczyni i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania.

Uczestnik postępowania w swojej apelacji zaskarżył orzeczenie w punktach 4, 5 w zakresie w jakim sąd dokonał podziału majątku wspólnego stron w ten sposób, że na wyłączną własność uczestnika przyznał opisane w pkt 1 składniki majątkowe i zasądził na rzecz wnioskodawczyni kwotę 361 732,16 złotych tytułem spląty, rozłożył splątę tej kwoty na trzy raty.

Zaskarżonemu postanowieniu a uczestnik zarzucił:

- naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 211 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie polegające na dokonaniu podziału majątku wspólnego przez przyznanie wszystkich składników majątkowych na własność uczestnika postępowania, pomimo odmiennego stanowiska uczestnika w tym zakresie,
- art. 212 § 3 k.c. przez niewłaściwe zastosowanie i rozłożenie spląty uczestnika na zaledwie trzy raty, co czyni niemożliwym wykonanie postanowienia przez uczestnika postępowania,
- zarzucił naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 623 k.p.c. przez niewłaściwe zastosowanie i niedokonanie podziału majątku wspólnego stron w naturze, pomimo tego że istniała taka możliwość,
- art. 233 § 1 k.p.c. przez brak wszechstronnego rozważenia całości zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, wyprowadzenie ustaleń sprzecznych z materiałem w sposób nielogiczny, dowolny, przekraczający granice swobodnej oceny dowodów, przez przyjęcie że strony wyraziły zgodny wniosek co do sposobu podziału majątku i uwzględnienie w tym zakresie jedynie żądania wnioskodawczyni, podczas gdy uczestnik postępowania składał wniosek o dokonanie fizycznego podziału wspólnej nieruchomości i kategorycznie sprzeciwiał się dokonaniu podziału majątku w przedstawiony w postanowieniu sposób,
- błędne przyjęcie, iż uczestnik jest zdolny do dokonania spląty całej kwoty w terminie określonym w postanowieniu oraz brak przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji w celu podziału nieruchomości gruntowej stron i dokonania podziału majątku wspólnego w naturze.

W oparciu o te zarzuty uczestnik wniósł o zmianę postanowienia przez dokonanie podziału fizycznego majątku wspólnego stron oraz w razie zasądzenia od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni spląty - rozłożenie ich na raty płatne miesięcznie wciągu dziesięciu lat od prawomocności postanowienia względnie wnosił o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji, wnosił również o zasądzenie kosztów postępowania przed sądem odwoławczym.

Wnioskodawczyni wniosła o oddalenie apelacji uczestnika w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarówno apelacja wnioskodawczyni jak i uczestnika postępowania nie mogły odnieść skutku. Sąd Okręgowy w całości podziela ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji, a także sposób dokonania podziału majątku wspólnego, jego wycenę oraz terminy spląty przez uczestnika na rzecz wnioskodawczyni. Sąd odwoławczy podziela także podstawę prawną rozstrzygnięcia i unikając zbędnych powtórzeń, przyjmuje je za własne.

Żaden z podniesionych zarzutów zarówno w apelacji wnioskodawczyni jak i w apelacji uczestnika postępowania nie mógł odnieść skutku prowadzącego do zmiany zaskarżonego postanowienia w jakimkolwiek zakresie.

Odnosząc się do zarzutów apelacji wnioskodawczynie wskazać należy, iż pełnomocnik wnioskodawczynie na rozprawie w dniu 27 czerwca 2017 roku oraz w piśmie procesowym z dnia 14 listopada 2017 roku złożył wniosek o przyznanie jednostek rozrachunkowych w otwartym funduszu emerytalnym uczestnika na wyłączną własność uczestnikowi ze splatą na rzecz wnioskodawczynie. Wnioskodawczynie i uczestnik zgodnie ustalili wartość jednostek funduszu na 90 549,22 złotych. Sąd Rejonowy w zaskarżonym postanowieniu podzielił stanowisko wnioskodawczynie i przyznał jednostki w otwartym funduszu emerytalnym uczestnikowi oraz zasądził na rzecz wnioskodawczynie odpowiednią splatę. Zarzut, iż należało w tym zakresie dokonać fizycznego podziału środków zgromadzonych w otwartym funduszu emerytalnego uczestnika postępowania jest zupełnie chybiony, gdyż i jak wynika z akt treści protokołu oraz pisma pełnomocnika wnioskodawczynie stanowisko w tym zakresie co do sposobu podziału było po zgodne.

Nieuzasadniony jest również zarzut nieustalenia przez sąd pełnego składu majątku wspólnego, to jest pominięcie czynszu możliwego do uzyskania przez uczestnika postępowania z wynajmu domu jednorodzinnego i jego zaliczenie w skład majątku wspólnego stron. Sąd Rejonowy w tym zakresie oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z ofert najmu nieruchomości, Sąd odwoławczy w pełni to stanowisko podziela. Podkreślić należy, iż wnioskodawczynie w żaden sposób nie wykazała, że w budynku stanowiącym majątek wspólny znajdują się jakiegokolwiek pomieszczenia nadające się do najmu. Przedstawione przez wnioskodawczynie oferty najmu dotyczą bądź całych budynków bądź osobnego piętra z odrębnym wejściem, kuchnią. Wnioskodawczynie nie wykazała, iż część budynku nadaje się do samodzielnego najmu. Bezsprzeczne jest natomiast że jest to budynek jednorodzinny zamieszkiwany przez uczestnika. Dom nigdy nie był przeznaczony pod wynajem i nigdy strony nie czerpały z tego tytułu jakichkolwiek korzyści. Skoro zatem wnioskodawczynie nie wykazała, że nieruchomość może być w jakiegokolwiek części wynajmowana, jej żądanie w tym zakresie co do zasady nie zostało wykazane, a stanowisko sądu pierwszej instancji prawidłowe.

Wnioskodawczynie podnosiła także, że została przez uczestnika postępowania zmuszona do opuszczenia wspólnie zajmowanego domu, uczestnik nie przekazał jej kluczy i uniemożliwił jej wejście na teren nieruchomości. Korzystanie z nieruchomości wyłącznie przez uczestnika bez respektowania praw współwłaściciela w ocenie skarżącej powinno skutkować jej dopuszczeniem do współposiadania oraz zasądzeniem od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie wynagrodzeniem za korzystanie z rzeczy wspólnej. Z tym stanowiskiem zgodzić się nie sposób albowiem jak wynika z treści wyroku orzekającego rozwód z dnia 30 czerwca 2010r. Sąd Okręgowy nakazał wnioskodawczynie opuszczenie tej nieruchomości, zatem działania uczestnika w tym względzie nie były bezprawne.

Apelacja wnioskodawczynie nie odniosła także skutku w zakresie żądania zmiany terminów splaty. Pomimo, iż postępowanie trwało długo i uczestnik powinien przygotować środki celem splaty wnioskodawczynie, to jednak kwota splaty jest pokaźna, uczestnik nie dysponuje oszczędnościami w takiej wysokości, aby splata była możliwa natychmiast, dlatego Sąd pierwszej instancji prawidłowo oceniając możliwości majątkowe uczestnika i możliwości uzyskania całości środków po przyznaniu mu na własność całej nieruchomości, rozłożył splatę na trzy raty wyznaczając uczestnikowi taki termin, aby był w stanie podjąć dalsze działania umożliwiające mu uzyskanie pełnej kwoty w celu splaty na rzecz wnioskodawczynie.

Odnosząc się do zarzutów apelacji uczestnika w pierwszej kolejności wskazania wymaga, że Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił zebrany w sprawie materiał dowodowy, wskazał fakty, które uznał za udowodnione i dowody, na których się oparł. Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy nie naruszają reguł wynikających z doświadczenia życiowego i zasad logiki. Sąd Rejonowy nie naruszył reguł swobodnej oceny dowodów, wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, nie naruszając dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c.

Trafny jest jedynie zarzut, że w toku postępowania uczestnik wnosił o podział nieruchomości w ten sposób, żeby wydzielić działkę zabudowaną domem jednorodzinny o powierzchni 0,0718ha, a pozostałą część nieruchomości podzielić na po połowie na dwie działki i przyznać je każdemu z zainteresowanych. Celem złożenia takiego wniosku przez uczestnika postępowania było zmniejszenie swojej splaty na rzecz wnioskodawczynie. W odpowiedzi na taki wniosek wnioskodawczynie oświadczyła, że nie jest zainteresowana przydzieleniem jej w naturze w jakiegokolwiek części

nieruchomości, ponieważ mieszka na stałe w Wielkiej Brytanii i nie ma zamiaru powrócić. Jak wynika ze stanowiska jej pełnomocnika zaprezentowanego w czasie rozprawy apelacyjnej stan ten nie uległ zmianie.

Zarzut ten choć trafny, gdyż sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu wskazał, że uczestnik wnosił o przyznanie mu nieruchomości na wyłączną własność, nie mógł mieć wpływu na rozstrzygnięcie sądu rejonowego. Podkreślić należy, że podział majątku w naturze, w szczególności nieruchomości, nie ma służyć, jak chce uczestnik, zmniejszeniu pasywów po jego stronie. Przydzielenie jednemu z uczestników postępowania całej nieruchomości w przypadku uzasadnionego braku zainteresowania podziałem w naturze drugiego z uczestników, jest nieuzasadnione. Wnioskodawczyni wraz z synem mieszka na stałe w Wielkiej Brytanii, do Polski przyjeżdża tylko okazjonalnie. Przydzielenie jej części nieruchomości w takich okoliczności byłoby także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Co Ponadto stwierdzić należy, że uczestnik postępowania może po przyznaniu mu na własność całej nieruchomości zrealizować swój plan bez przeszkód. Może dowolnie podzielić swoją nieruchomość, sprzedać jej część, wydzierżawić czy obciążyć, uzyskując tym samym środki na spłatę wnioskodawczyni. Wyznaczony przez Sąd Rejonowy termin spłaty także sprzyja takiemu rozwiązaniu. Uczestnik dysponuje środkami na zapłatę pierwszej raty, zaś na zebranie pozostałych środków będzie miał rok. Nie bez znaczenia jest także fakt, że postępowanie o podział majątku wspólnego trwało od 2010r., uczestnik winien liczyć się z obowiązkiem spłaty, zwłaszcza że cały czas deklarował chęć przyznania mu domu jednorodzinnego wraz z większą częścią nieruchomości.

Odnosząc się do zarzutu oddalenia wniosku uczestnika o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego geodety, Sąd Okręgowy wskazuje, że pełnomocnik uczestnika po oddaleniu tego wniosku nie zgłosił zastrzeżeń do protokołu w trybie art. 162 k.p.c., utracił więc prawo powoływania się na ewentualne uchybienie sądu w tym zakresie. .

Sąd Okręgowy, mając powyższe na uwadze na mocy art. 386 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach orzeczono na mocy art. 520 § 1 k.p.c., uznając iż każdy powinien ponieść koszty związane ze swoim udziałem w sprawie, stąd oddalono wnioski wnioskodawczyni i uczestnika postępowania o zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

SSO Anna Hajda SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Artur Żymełka